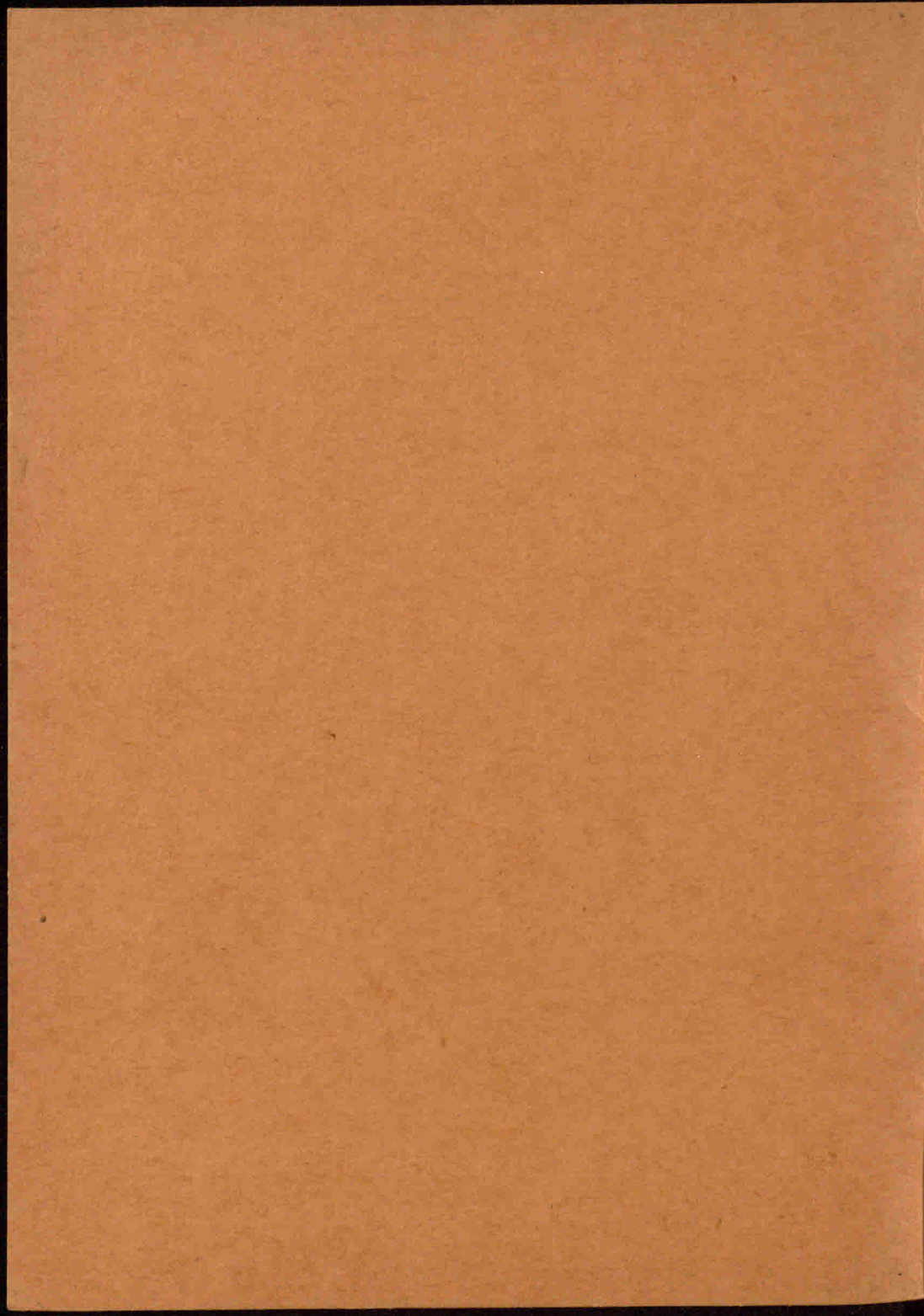


PROGRAM KSZTALCENIA POLITYCZNEGO
W CHORĄGWI JELENIOGORSKIEJ
ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

W ROKU 1979/1980

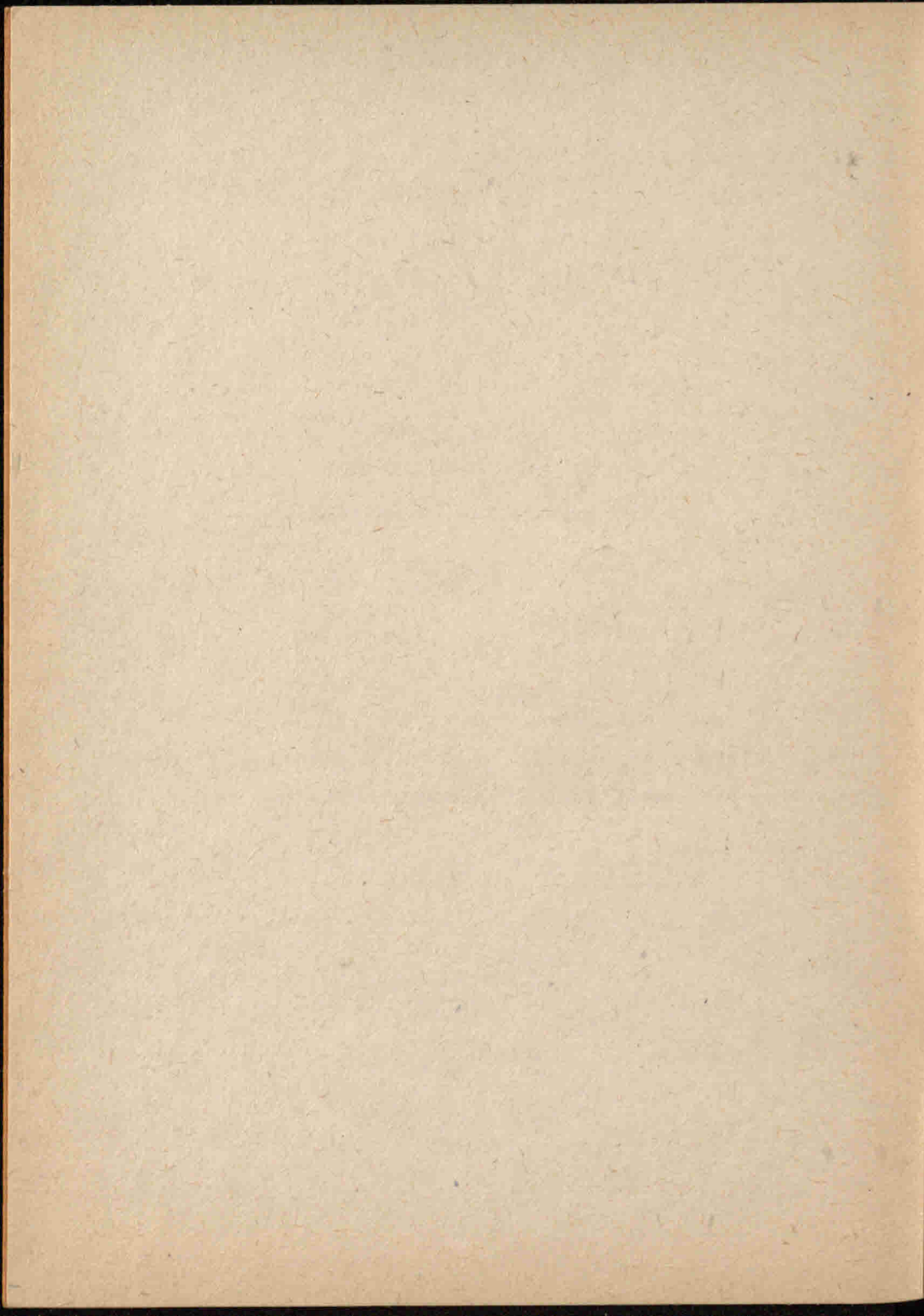
"Kierownicza rola partii i jedność moralno-polityczna
narodu - gwarancją socjalistycznego rozwoju Polski"



PROGRAM KSZTAŁCENIA POLITYCZNEGO
W CHORĄGWI JELENIOGORSKIEJ
ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

W ROKU 1979/1980

"Kierownicza rola partii i jedność moralno-polityczna
narodu - gwarancją socjalistycznego rozwoju Polski"



Wiedza w tym wiedza społeczno-polityczna w szczególności, warunkuje nie tylko prawidłowe rozumienie złożonych problemów współczesności, ale także właściwe współkształtowanie przez organizację osobowości i socjalistycznej świadomości dzieci i młodzieży oraz kadry instruktorskiej. Dlatego właśnie ciągle pogłębianie wiedzy uznajemy za jedno z głównych zadań wychowawczych naszej organizacji, natomiast kształcenie polityczne traktujemy jako integralną część harcerskiego systemu wychowawczego.

Związek Harcerstwa Polskiego wypracował szereg skutecznych form i metod, które uwzględniając specyfikację poszczególnych grup wiekowych, nie tylko umożliwiają, lecz również mobilizują i odpowiednio ukierunkowują dzieci i młodzież w zdobywaniu wiedzy społeczno-politycznej.

Mówiąc najogólniej, w stosunku do najmłodszych członków organizacji stosowane są przede wszystkim różnorodne formy emocjonalne, szeroko operujemy gawędą, pieśnią, wierszem, znakiem, symbolem. Harcerze ze szkół podstawowych podejmują już liczne działania, które służą poszerzaniu ich wiedzy społeczno-politycznej. Natomiast harcerzy z drużyn Harcerskiej Służby Polsce Socjalistycznej kształcenie polityczne stanowi zasadniczą część ich programu działania.

Program kształcenia politycznego adresowany jest w znacznej części do kadry instruktorskiej naszego Związku, której wysoki poziom wiedzy społeczno-politycznej jest podstawą pełnej realizacji programu ZHP.

Należy podkreślić, iż istotną cechą kształcenia politycznego w harcerstwie jest obejmowanie działaniami kształceniowymi także dzieci i młodzieży nie należących do ZHP. Ambicją naszej ponad 3,3 milionowej organizacji jest włączenie do realizacji programu kształcenia politycznego jak najszerszych rzesz dzieci i młodzieży szkolnej. Dlatego też jednostki i instancje ZHP powinny dołożyć wszelkich starań, by niniejszy program realizować jak najatrakcyjniejszymi formami i metodami, by były one w maksymalnym stopniu skuteczne.

Sięgać należy do nowatorskich rozwiązań, szeroko korzystać z inspiracji naszej prasy: "Świata Młodych", "Na przelaj", "Motywów", "Harcerstwa" oraz z prasy i wydawnictw partyjnych FSZMP.

W 1980 r. będzie obradował VIII Zjazd Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

Tegoroczny program kształcenia politycznego w ZHP nawiązuje bezpośrednio do VIII Zjazdu naszej Partii.

Naczelnym hasłem programu kształcenia politycznego ZHP w roku 1979/80 jest jedna z głównych tez Wytocznych KC PZPR na VIII Zjazd:

Kierownicza rola partii i jedność moralno-polityczna
narodu-gwarancja socjalistycznego rozwoju Polski

Jedność moralno-polityczna narodu należy do podstawowych czynników wszechstronnego rozwoju kraju. "Znajduje ona wyraz - czytamy w Wytocznych KC PZPR na VIII Zjazd - w zgodności stanowiska Polaków wobec najważniejszych spraw Ojczyzny, w zespoleniu wokół podstawowych zasad polityki partii i państwa w pracy dla pomyślności Polski".

Celem naszego programu jest pokazywanie i uświadamianie członkom naszej organizacji i całej młodzieży szkolnej, co oznacza ta teza zarówno w teorii jak i praktyce życia społeczno-politycznego i gospodarczego.

Główna Kwaterna ZHP uznaje za wiodące w tegorocznym programie kształcenia politycznego następujące grupy problemów:

1. Postępowe tradycje narodu polskiego. Tradycje polskiego ruchu robotniczego i młodzieżowego

Podejmując w kształceniu politycznym, tak jak i w całej naszej pracy ideowo-wychowawczej edukację historyczną w klasowym ujęciu tradycji, podkreślać musimy, że jedność moralno-polityczna naszego społeczeństwa kształtowała się historycznie, w walce o narodowe i społeczne wyzwolenie oraz w trakcie budowy podstaw socjalizmu w naszym kraju w minionym 35-leciu.

35 rocznica Zwycięstwa nad faszyzmem oraz 35 rocznica powrotu Ziemi Zachodnich i Północnych do Macierzy będzie w naszej pracy kształceniowej podstawą do refleksji nad patriotycznymi i internacjonalistycznymi postawami Polaków. Będzie przesłanką do historycznego spojrzenia na okres budowy podstaw socjalizmu w Polsce, na proces kształtowania się socjalistycznych wartości,

które decydują o dzisiejszym i przyszłym sposobie życia. Jedną z nadrzędnych wartości jest pokój. Polska i państwa wspólnoty socjalistycznej prowadzą konsekwentną i aktywną politykę pokoju i bezpieczeństwa, zdecydowanie bronią sprawy pokoju, walczą o ograniczenie zbrojeń, tworzenie stref bezatomowych. Ogromne znaczenie mają polskie inicjatywy służące wychowaniu dla pokoju. Polityka ta wynika z historycznych doświadczeń naszego narodu z walk o narodowe i społeczne wyzwolenie.

10 stycznia 1980 r. przypada 35 rocznica pierwszego posiedzenia Rady Naczelnej ZHP, podczas którego reaktywowano działalność harcerstwa na wyzwolonych terenach Polski. Rocznicą ta powinna stać się okazją do poznawania 35-letniego dorobku pracy ideowo-wychowawczej ZHP w Polsce Ludowej.

2. Człowiek a społeczeństwo i przyroda

Ogromną wagę przywiązujemy do wychowania młodego pokolenia w duchu naukowego światopoglądu; jest on nieodłącznym elementem socjalistycznej osobowości człowieka. W naszym systemie społeczno-politycznym ciągle rośnie rola świadomości socjalistycznej. Jej upowszechnienie i umacnianie staje się ważniejsze niż kiedykolwiek, jest jednym z warunków realizacji naszych ogólnonarodowych celów. Marksistowski ideał człowieka to człowiek o bogatej osobowości, głębokim umyśle, odczuwający konieczność urzeczywistniania się przez pracę, na każdym kroku dokumentujący swe społeczne zaangażowanie. W zespołach harcerskich powinniśmy dyskutować o marksistowskiej wizji życia i jej realizacji przez młode pokolenie Polaków. Szerokie upowszechnienie naukowego światopoglądu jest jednym z podstawowych warunków umożliwiających świadomą i pełną identyfikację z programem partii.

3. Podstawowe problemy moralności socjalistycznej

W naszej pracy ideowo-wychowawczej wiele miejsca poświęcimy kształtowaniu socjalistycznego modelu młodego Polaka - patrioty i internacjonalisty, głęboko zaangażowanego w walkę o pokój, w sprawy kraju, w sprawy swego najbliższego środowiska, wrażliwego na sprawy drugiego człowieka, na wszelką krzywdę społeczną, cechującego się wysoką kulturą osobistą, odwagą, przestrzegającego zasady zgodności: słów i czynów. Nasza działal-

ność wychowawcza powinna sprzyjać eliminowaniu postaw egoistycznych a także różnych przejawów partykularyzmu. Wiedza na temat podstawowych problemów moralności socjalistycznej, głównych źródeł, kierunków i tendencji przemian moralnych, moralnych treści programu społeczno-gospodarczego PRL pozwoli kadrze instruktorskiej i młodzieży harcerskiej właściwie zrozumieć wagę i uwarunkowania procesu kształtowania moralno-politycznej jedności narodu. Pozwoli lepiej realizować program wychowania ideowo-moralnego w naszej Organizacji.

4. Program społeczno-gospodarczego rozwoju Polski w latach osiemdziesiątych

Jednym z celów ideowo-wychowawczych ZHP jest jak najlepsze przygotowanie dzieci i młodzieży szkolnej do dorosłego życia, do bezpośredniej realizacji w niedalekiej przyszłości ambitnych zadań wytyczonych w programie partii. Już dziś członkowie naszej organizacji podejmują z powodzeniem liczne zadania w tym zakresie. Stąd naszym obowiązkiem jest ciągle pogłębianie wiedzy dzieci i młodzieży na tematy społeczno-gospodarcze oraz uświadamianie celów aktualnej polityki gospodarczej partii. O dokonaniach lat siedemdziesiątych i perspektywie rozwoju Polski w latach osiemdziesiątych powinniśmy rozmawiać z młodzieżą przy każdej okazji. Podejmując problemy społeczno-gospodarczego rozwoju kraju chcemy kształtować właściwe postawy młodzieży wobec pracy, która jest podstawowym czynnikiem warunkującym sukcesy gospodarcze, a zarazem bezpośrednio wpływa na kształtowanie się osobowości człowieka socjalizmu. Musimy ukazywać i szeroko uświadamiać dialektyczny związek między jakością pracy każdego obywatela a efektami funkcjonowania całej gospodarki, między naszymi osiągnięciami materialnymi a realizacją celów społecznych.

Zadania w zakresie kształcenia politycznego

Zadania dla harcerzy ze szkół podstawowych

Główną formą upowszechniania wiedzy społeczno-politycznej wśród harcerzy i młodzieży ze szkół podstawowych będzie XI Turniej Wiedzy Obywatelskiej. Celem tegorocznego Turnieju jest poznanie polityki Partii w sprawach kultury, w tym głównie problemów pielęgnowania postępowych tradycji kultury polskiej, stwarzania warunków upowszechniania kultury ogólnoludzkiej i narodowej.

Służyć to będzie kształtowaniu postaw patriotyzmu i zaangażowania w socjalistyczny rozwój kraju. Zadania turnieju zakładają także powszechną prezentację harcerskiego dorobku kulturalnego i artystycznego w dniach VIII Zjazdu PZPR. Turniej zainicjuje również długofalowe działania służące ochronie zabytków kultury narodowej.

Kolejne zadania dla tej grupy wiekowej to:

- szerokie podejmowanie treści wynikających z ważnych rocznic, w tym głównie 35 rocznicy Zwycięstwa nad faszyzmem i rocznic wyzwalania poszczególnych miejscowości.
- upowszechnianie i egzekwowanie w harcerskiej działalności wychowawczej treści Prawa i Przymierzenia Harcerskiego - zbioru norm ideowo-moralnych określających wzorzec osobowy harcerza;
- konsekwentne łączenie realizacji zadań zespołowych z zaliczeniem wymagań sprawności harcerskich, propagowanie i zdobywanie sprawności z grupy tematycznej "Wiedza o Polsce i Świecie": Ambasador przyjaźni, Drużba, Iskra, Korespondent, Manifest Lipcowy, Młody Obywatel, Polska 2000, Światowid, Nasz rodowód;
- pełne wykorzystanie stopni harcerskich, które są miernikiem osiągnięcia przez harcerza określonego poziomu rozwoju społecznego i potwierdzeniem zdobycia odpowiedniego zasobu wiedzy obywatelskiej i społeczno-politycznej;
- stwarzanie możliwości bezpośredniego kontaktu harcerzy z działaczami partyjnymi i społecznymi, z ludźmi pracy w ich zakładach, inicjowanie dyskusji dostarczających odpowiedzi na szereg pytań dotyczących postaw obywatelskich, polityki wewnętrznej i zagranicznej, zagadnień społeczno-gospodarczych regionu i najbliższego środowiska, miejsca i roli rodziny w społeczeństwie socjalistycznym, dostarczających wiedzy i motywacji do indywidualnej pracy nad sobą.

Zadania dla harcerzy ze szkół ponadpodstawowych

I. Zadania adresowane do wszystkich uczniów szkół ponadpodstawowych:

- XXI Olimpiada Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym pn. "PZPR przewodnią siłą narodu" ukazująca rolę, jaką odgrywa partia

w naszym życiu społecznym i politycznym, stanowiąca najszerszą formę docierania z problematyką społeczno-polityczną do całej młodzieży szkolnej;

- II Młodzieżowy Turniej Wiedzy Filozoficznej będący formą rozwijania zainteresowań uczniów problematyką filozoficzną, światopoglądową, etyczną i moralną;
- przygotowanie i przeprowadzenie 3 zajęć z wychowania obywatelskiego na tematy związane: z przygotowaniem młodzieży do życia w rodzinie dziś i w przyszłości z problematyką ekonomicznej edukacji młodzieży oraz z właściwym pojmowaniem słowa "demokracja", które wyraża się w jedności praw i obowiązków każdego obywatela;
- rozwijanie działalności harcerskich klubów specjalnościowych prowadzących działalność ideowo-polityczną, tj. wiedzy społeczno-politycznej, wiedzy o partii, młodych racjonalistów. Zajęcia w klubach powinny zmierzać do głębszego rozpatrywania problemów określanych w programie kształcenia politycznego oraz do podejmowania oryginalnych sposobów przekazywania wiedzy członkom klubów,
- podejmowanie wyższych form kształcenia politycznego takich jak: Uniwersytety Młodych Racjonalistów, Studia Wiedzy o Partii, Młodzieżowe Rady Lektorów.

II. Zadania adresowane do drużyn Harcerskiej Służby Polsce Socjalistycznej:

- przeprowadzenie 4 zajęć szkoleniowo-dyskusyjnych wybranych z następującej grupy problemów:
 1. Pokojowe współistnienie państw o odmiennych ustrojach społeczno-politycznych
 2. Poprawa efektywności gospodarowania - naczelnym zadaniem całej gospodarki
 3. Pogłębianie socjalistycznej integracji gospodarczej w ramach RWPG
 4. Walka o utrwalenie władzy ludowej i realizację podstawowych założeń socjalizmu w Polsce
 5. Rola partii w umacnianiu państwa i rozwoju demokracji socjalistycznej
 6. Problemy sensu i celu życia

7. Zaangażowanie i odpowiedzialność jako podstawowe kategorie moralności socjalistycznej
8. Kształtowanie moralno-politycznej jedności narodu polskiego w świetle Uchwał VIII Zjazdu PZPR.

Wyboru i ścisłego określenia tematów spotkań szkoleniowo-dyskusyjnych dokonają Rady Drużyn HSPS.

- zrealizowanie zadań wynikających z kampanii programowej ZHP przed VIII Zjazdem Partii
 - a/ "Partia w działaniu"- zwiad środowiskowy, odwiedziny w komitetach, spotkania z działaczami itp.
 - b/ Harcerskie Trybuny Obywatelskie na tematy społeczno-gospodarcze rozwoju najbliższego środowiska oraz na tematy związane z problematyką jedności praw i obowiązków,
 - c/ Harcerski Czyn Zjazdowy,
 - d/ kiermasz książek społeczno-politycznych,
 - e/ przegląd filmów o tematyce społeczno-politycznej,
 - f/ wystawa plakatu politycznego.
- systematyczne i rzetelne realizowanie przez harcerzy wymagań na stopnie, w tym szczególnie wymagań z zakresu wiedzy społeczno-politycznej.

Kształcenie polityczne kadry instruktorskiej

Zgodnie z Uchwałą IV Plenum Rady Naczelnej ZHP, należy dążyć do systematycznego podnoszenia wiedzy społeczno-politycznej kadry instruktorskiej. Równie ważnym problemem jest doskonalenie umiejętności kadry w przekazywaniu młodzieży tej wiedzy oraz jak najskuteczniejszym jej wykorzystywaniu w pracy ideowo-wychowawczej. Należy więc dążyć do takiego stanu, aby silniejsze hufce, skupiające znaczną liczbę kadry, dysponowały własnym aktywnym lektorskim, przygotowanym pod względem merytorycznym i metodycznym do prowadzenia zajęć z problematyki społeczno-politycznej. W ubiegłym roku przyjęty został nowy regulamin stopni instruktorskich, w którym znacznie rozszerzono zakres wymaganej wiedzy społeczno-politycznej. Podyktowane to zostało potrzebą podnoszenia na wyższy poziom jakości pracy ideowo-wychowawczej w Związku

Harcerstwa Polskiego. Zadaniem wszystkich instancji ZHP jest udzielanie pomocy instruktorom w opanowaniu wiedzy i umiejętności koniecznych do uzyskania kolejnego stopnia instruktorskiego.

Szczególna rola w realizacji programu kształcenia politycznego przypada kręgom instruktorskim, które powinny spełniać funkcję organizatorską w kształceniu oraz motywować do kształcenia i ułatwiać instruktorom zdobywanie wiedzy tą drogą.

Stąd też, jednym z głównych zadań instancji jest umacnianie i rozwijanie środowiskowych oraz robotniczych, studenckich i wojskowych kręgów instruktorskich.

Kształcenie polityczne kadry instruktorskiej będzie organizowane w następujących formach:

- powszechne seminaria instruktorskie
- kursy instruktorskie,

Powszechne seminarium instruktorskie

Każdy krąg instruktorski będzie w br. organizatorem czterech spotkań seminaryjnych:

1. W listopadzie 1979 r. nt. "Kierownicza rola partii i jedność moralno-polityczna narodu - gwarancją socjalistycznego rozwoju Polski".
Seminarium na ten temat rozpoczniemy ogólnoinstruktorską dyskusją nad Wytęczyłymi KC PZPR na VIII Zjazd Partii. Powinniśmy dyskutować na nich jak należy rozumieć jedność moralno-polityczną narodu, co ona oznacza i w czym się przejawia. Wnioski z tej dyskusji będą podstawą do zintensyfikowania w roku VIII Zjazdu, w każdym środowisku harcerskim pracy ideowo-wychowawczej.

2. W grudniu 1979 r. nt. "Efektywność gospodarowania strategicznym problemem w rozwoju społeczno-gospodarczym naszego kraju".

Rzetelny stosunek do pracy każdego obywatela jest jednym z podstawowych czynników podnoszenia efektywności gospodarowania,

Właściwe postawy wobec pracy, i wobec efektów pracy innych ludzi, postawy gospodarności i odpowiedzialności za wykonywane obowiązki trzeba kształtować od najmłodszych lat. Dlatego właśnie, w naszej Organizacji, w każdej drużynie, powinniśmy poświęcić tym problemom jak największą uwagę.

Seminarium to będzie też okazją do szerszej edukacji ekonomicznej kadry instruktorskiej. Coraz wyższy poziom wiedzy ekonomicznej, znajomość praw ekonomii politycznej, aktualnej strategii społeczno-gospodarczego rozwoju kraju, w tym naczelnego problemu-efektywności gospodarowania pozwoli instruktorom skutecznie dyskutować wychowawczo tak istotne problemy ekonomiczne.

3. W marcu 1980 r. nt. "O aktywną biografię naszych wychowanków - instruktorska dyskusja nad programem VIII Zjazdu PZPR. Dyskusja w czasie tych seminariów powinna skoncentrować się na roli i zadaniach młodzieży w realizacji dalszego socjalistycznego rozwoju kraju. Dogłębne poznanie tego programu powinno motywować młodzież do znalezienia jak najbardziej społecznie przydatnych form własnej aktywności.

4. W maju 1980 r. nt. "Świecka obyczajowość i obrzędowość elementem socjalistycznej kultury".

W przyszłym roku Rada Chorągwi ZHP omawiać będzie problemy kultury w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej. Seminarium tym chcemy zwrócić również uwagę na treści naszej działalności kulturalnej, na niezwykle istotny problem upowszechniania świeckiej obrzędowości jako elementów socjalistycznej kultury.

Kursy instruktorskie

Zgodnie z potrzebami naszej organizacji kształceniem kursowym objętych zostanie w br. blisko 800 instruktorów harcerskich oraz kandydatów przygotowujących się do podjęcia funkcji instruktorskich. Wszyscy uczestnicy kursów instruktorskich realizować będą szereg tematów z zakresu kształcenia politycznego, ze szczególnym uwzględnieniem wybranych zagadnień filozofii i socjologii marksistowskiej, podstawowych problemów międzynarodowego ruchu robotniczego i komunistycznego oraz aktualnych spraw polityki krajowej i międzynarodowej. Zasadnicza część kursów organizowana będzie podczas akcji letniej i zimowej. Programy tych kursów wzbogacone zostaną o tematy zalecane przez Komitet Centralny PZPR.

Kształcenie polityczne kadry etatowej

Kształcenie to będzie przebiegało w następujących formach:

- seminaria
- wprowadzenie problematyki społeczno-politycznej na narady z udziałem kadry kierowniczej ZHP,
- kursy dla kadry kierowniczej ZHP

Organizatorami seminariów dla kadry kierowniczej ZHP będą komendy chorągwi ZHP przy współpracy z Wojewódzkimi Ośrodkami Kształcenia Ideologicznego.

Ustala się następujące tematy seminariów:

1. Normy moralne i wzorzec osobowy człowieka epoki socjalizmu;
2. Główne płaszczyzny i formy współczesnej konfrontacji światopoglądowej;
3. Perspektywy rozwoju stosunków politycznych i gospodarczych współczesnego świata.

Ponadto, w miesiącach listopad - grudzień przeprowadzone będą międzychorągwiowe seminaria dla komendantów hufców ZHP nt. "Zadania Związku Harcerstwa Polskiego przed VIII Zjazdem PZPR".

KOMENDA CHORĄGWI JELENIOGÓRSKIEJ
ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

